

militaire spectator

MAANDBLAD

waarin opgenomen de officiële mededelingen van de Koninklijke landmacht en de Koninklijke luchtmacht

UITGAVE:

Koninklijke Vereniging ter Beoefening van de Krijgswetenschap

Secretaris:

Denijsstraat 135, 2551 HJ Den Haag

Ledenadministratie:

K. Doormanlaan 274,
2283 BB Rijswijk

HOOFDREDACTEUR:

W. Walthuis
brigade-generaal der infanterie b.d.

ADJ.-HOOFDREDACTEUR:

M. A. Baaij
commodore van de Koninklijke
luchtmacht

REDACTEUREN:

J. M. J. Bosch
majoor der cavalerie

ir. G. M. van der Laan
kolonel van de technische staf

W. C. Louwerse
kolonel van de Koninklijke
luchtmacht

drs. J. W. M. Schulten
luitenant-kolonel van de
verbindingsdienst

CORRESPONDENTIE:

Grote Marktstraat 40, 2511 BJ
Den Haag. Tel. (070) 72 13 68

ABONNEMENTEN:

f 30,-, buitenland f 40,- per jaar.
Losse nummers f 2,75

ADVERTENTIES:

N.V. Noord-Nederlandse Drukkerij
Postbus 6, 7940 AA Meppel
Telefoon (05220) 7 09 11
Contractprijzen op aanvraag

NADruk VERBODEN

alfabetisch register op de
152e jaargang — 1983

Artikelenregister	583
Auteursregister	590
Recensieregister	592

---

militaire spectator

MAANDBLAD

waarin opgenomen de officiële mededelingen van de Koninklijke landmacht en de Koninklijke luchtmacht

UITGAVE:

Koninklijke Vereniging ter Beoefening van de Krijgswetenschap

Secretaris:
Denijsstraat 135, 2551 HJ Den Haag

Ledenadministratie:
K. Doormanlaan 274,
2283 BB Rijswijk

HOOFDREDACTEUR:

W. Walthuis
brigade-generaal der infanterie b.d.

ADJ.-HOOFDREDACTEUR:

M. A. Baaij
commodore van de Koninklijke
luchtmacht

REDACTEUREN:

J. M. J. Bosch
majoor der cavalerie

ir. G. M. van der Laan
kolonel van de technische staf

W. C. Louwerse
kolonel van de Koninklijke
luchtmacht

drs. J. W. M. Schulten
luitenant-kolonel van de
verbindingsdienst

CORRESPONDENTIE:

Grote Marktstraat 40, 2511 BJ
Den Haag. Tel. (070) 72 13 68

ABONNEMENTEN:

f 30,-, buitenland f 40,- per jaar.
Losse nummers f 2,75

ADVERTENTIES:

N.V. Noord-Nederlandse Drukkerij
Postbus 6, 7940 AA Meppel
Telefoon (05220) 7 09 11
Contractprijzen op aanvraag

NADruk VERBODEN

alfabetisch register op de
152e jaargang — 1983

Artikelenregister	583
Auteursregister	590
Recensieregister	592

Verklaring van de in dit register gebruikte rubriek-afkortingen

- Ed = Editoriaal
MA = Meningen van anderen
AMA = Antwoord op meningen van anderen
V = Vakpers

ARTIKELENREGISTER

A

Aanschaffingen. De F-16—, door ir. A. Hidma.....	300
Afschrikking door een neutrale staat? (Ed).....	3
Afschrikking, kernwapens en de vredesbewe- ging, door P. H. de Vries.....	28
Afschrikking van de irrationaliteit. De —, door drs. D. J. Bloem.....	19
Airland Battle. „Strike deep”, door P. A. Fernig.....	445
Airland Battle 2000 (Ed).....	137
Ambon. Het verlies van — in februari 1942, door J. J. Nortier.....	147, 213
Amerikaanse „high technology”. De supermacht in de supermarkt. Russische bewapening met — en het onophoudelijke thema van tsaar Pe- ter in Zaandam.....	549
Amerikaanse media. Lenin en John Reed, Ho en de —. Een rood sprookje en het Witte huis, door J. R. Evenhuis.....	123
Amerikaanse strategische strijdkrachten. Moder- nisering van de — (V).....	91
Antwerpen. De citadel van —. Verdediging en val in december 1832, door H. Amersfoort.....	6
<i>Antwoord op meningen van anderen...</i> 235, 284, 384, 481,.....	531
Army. Inside the Soviet —, door M. W. A. Weers (MA).....	530
Army. Interoperability in Northern — Group, door L. J. H. A. van Aarnhem.....	407
Army. De United States — in transitie, door J. Pelt.....	172
Artillerie. De geschiedenis van de Rijdende —, door J. W. van den Hoek.....	245
Automatisering ten behoeve van KLu-operaties, door H. T. W. Dekkers en J. van Loenen.....	452

B

Barre tocht van een Indiaas bataljon door Bor- neo. De —, door J. J. Nortier.....	68
Bataljon. De barre tocht van een Indiaas — door Borneo, door J. J. Nortier.....	68
Batista en Castro. De erfgenamen van een dichter: —, door H. Toorenvliet.....	115
Battle. Airland —. „Strike deep”, door P. A. Fer- nig.....	445
Battle. Airland — 2000 (Ed).....	137
Begrensd vertrouwen. Onschendbare grenzen: — (Ed).....	489
Beheersing. Crisis en crisis—, door J. Voskuil.....	194
Beleid. Twintig jaar Westelijk veiligheids—. Be- schouwingen, analyses en evaluaties, door drs. D. J. Bloem.....	506
Beschouwingen over geschiedschrijving, door	

prof. ir. J. W. Bonebakker.....	131
Bestuurlijke informatievoorziening. Geautomati- seerde — in de KLu, door P. J. Arts.....	316
Bewapening. De supermacht in de supermarkt. Russische — met Amerikaanse „high techno- logy” en het onophoudelijke thema van tsaar Peter in Zaandam, door J. R. Evenhuis.....	549
Bild des Offiziers. Zum —, von dr. M. Wörner.....	558
Binationale legerkorps. Het —, door G. H. Bis- chot (MA).....	526
Binationale legerkorps. Het —, door J. van der Velde (AMA).....	532
Borneo. Barre tocht van een Indiaas bataljon door —, door J. J. Nortier.....	68
Brigade geneeskundige compagnie. Quo vadis —? door J. H. A. Mohr.....	437
Brik. Zeventig jaren na de LA-1 „—” (Ed).....	292
Bulgarije. Dertien eeuwen — (681-1981), door H. Toorenvliet.....	371, 419

C

C3I. Command, Control, Communications and Intelligence (—), door J. Pelt (MA).....	231
C3I. Command, Control, Communications and Intelligence (—), door P. A. Fernig (AMA).....	235
Castro. De erfgenamen van een dichter: Batista en —, door H. Toorenvliet.....	115
Citadel van Antwerpen. De —. Verdediging en val in december 1832, door H. Amersfoort.....	6
Combat training. Integrated —, door C. M. Keijzer en A. P. Okkerman.....	325
Command, Control, Communications and Intelli- gence (C3I), door J. Pelt (MA).....	231
Command, Control, Communications and Intelli- gence (C3I), door P. A. Fernig (AMA).....	235
Commandant. De tactische — en zijn voorschrif- ten, door P. Huysman.....	345
Communications. Command, Control, — and In- telligence (C3I), door J. Pelt (MA).....	231
Communications. Command, Control, — and In- telligence (C3I), door P. A. Fernig (AMA).....	235
Compagnie. Quo vadis Brigade geneeskundige —? door J. H. A. Mohr.....	437
Control. Command, —, Communications and In- telligence (C3I), door J. Pelt (MA).....	231
Control. Command, —, Communications and In- telligence (C3I), door P. A. Fernig (AMA).....	235
Crisis en crisisbeheersing, door J. Voskuil.....	194
Crisisbeheersing. Crisis en —, door J. Voskuil.....	194

D

Dagdroom. Sociale verdediging: een —, door R.	
---	--

Kreutzer	63
Dagroom. Sociale verdediging: een —, door dr. A. A. Klumper (MA)	279
Dagroom. Sociale verdediging: een —, door dr. F. Snapper (MA)	281
Dagroom. Sociale verdediging: een —, door prof. dr. J. Niezing (MA)	283
Dagroom. Sociale verdediging: een —, door drs. R. Kreutzer (AMA)	284
Dagroom. Sociale verdediging: een — (na-schrift), door W. Walthuis	286
Defensie Studie Centrum 1951-1982, door J. Voskuil	139
Defensiesysteem. Het Oostenrijkse — (V)	536
Dertien eeuwen Bulgarije (681-1981), door H. Toorenvliet	371, 419
Détente. De illusie van de —, door drs. D. J. Bloem	393
Dichter. De erfgenamen van een —: Batista en Castro, door H. Toorenvliet	115
Djambische. Orde- en rustverstoring in het —, februari 1942, door J. J. Nortier	565
Dodenherdenking (Ed)	191
Doel en middelen (Ed)	343
Doelmatigheid, door drs. ing. I. A. M. Meertens	330

E

Eben-Emael. De verovering van het fort — in mei 1940, door H. A. Baaij en J. Ch. Breukelaar	495
Editoriaal	3, 49, 95, 137, 191, 243, 292, 343, 391, 435, 489
Engelachtige publieke opinies. De wereldvrede en het zondenregister van —, door J. R. Evenhuis	470
Erfenis van Wilhelm Tell. Om de — (Ed)	49
Erfgenamen van een dichter: Batista en Castro. De —, door H. Toorenvliet	115
Europa. De luchtverdediging van West— in de jaren '80, door D. Starink	293

F

F-16-aanschaffingen. De —, door ir. A. Hidma	300
Fort Eben-Emael. De verovering van het — in mei 1940, door H. A. Baaij en J. Ch. Breukelaar	495

G

Geautomatiseerde bestuurlijke informatievoorziening in de KLu, door P. J. Arts	316
Gebruik en lessen. V/STOL-vliegtuigen in de Zuidatlantische oceaan: — (V)	430
Gebruik van verrassing en misleiding door de Russen (V)	44

Gele Rijders. Honderdnegentig jaar — (Ed)	243
Geleide. Ten —, door C. Baas (Luchtmachtnummer)	291
Geneeskundige compagnie. Quo vadis Brigade —? door J. H. A. Mohr	437
Geschiedenis van de Rijdende Artillerie. De —, door J. W. van den Hoek	245
Geschiedschrijving. Beschouwingen over —, door prof. ir. J. W. Bonebakker	131
Gevecht. Moet men slapende militairen wakker maken? Over slaapttekort in het moderne —, door drs. N. F. J. Diks	33
Grenzen. Onschendbare —: begrensd vertrouwen (Ed)	489

H

Herdenking. Doden— (Ed)	191
High technology. De supermacht in de supermarkt. Russische bewapening met Amerikaanse „—” en het onophoudelijke thema van tsaar Peter in Zaandam, door J. R. Evenhuis	549
Ho. Lenin en John Reed, — en de Amerikaanse media. Een rood sprookje en het Witte huis, door J. R. Evenhuis	123
Honderdnegentig jaar Gele Rijders (Ed)	243

I

Illusie van de détente. De —, door drs. D. J. Bloem	393
Indiaas bataljon. De barre tocht van een — door Borneo, door J. J. Nortier	68
Informatievoorziening. Geautomatiseerde bestuurlijke — in de KLu, door P. J. Arts	316
Inkoopfunctie bij de Koninklijke landmacht. De —, door J. Snijder	263
Inkoopfunctie bij de Koninklijke landmacht. De —, door L. J. J. Dorrestijn (MA)	479
Inkoopfunctie bij de Koninklijke landmacht. De —, door W. J. Heringa (MA)	528
Inkoopfunctie bij de Koninklijke landmacht. De —, door J. Snijder (AMA)	481, 533
Inside the Soviet Army, door M. W. A. Weers (MA)	530
Integrated combat training, door C. M. Keijzer en A. P. Okkerman	325
Intelligence. Command, Control, Communications and — (C3I), door J. Pelt (MA)	231
Intelligence. Command, Control, Communications and — (C3I), door P. A. Fernig (AMA)	235
Interoperability in Northern Army Group, door L. J. H. A. van Aarnhem	407
Inzet van wapensystemen vurende met directe richting in de voorste rand weerstandsgebied, door D. P. van Koesveld (MA)	42

Inzetbaar. Niet volledig — ... (Ed).....	435
Irrationaliteit. De afschrikking van de —, door drs. D. J. Bloem.....	19
Israëls „Noord-Bank”. Zuid-Libanon, —? Jeruzalems veiligheidsconceptie nader beschouwd, door drs. W. B. S. de Vries.....	364
Israëls „Noord-Bank”. Zuid-Libanon, —? door A. Neut (MA).....	529
Israëls „Noord-Bank”. Zuid-Libanon, —? door drs. W. B. S. de Vries (AMA).....	534
Israëls „Noord-Bank”. Zuid-Libanon, —? (nachschrift), door W. Walthuis.....	535

J

Japanse parachutisten, Samoerai van de Tweede Wereldoorlog, door J. J. Nortier.....	511
Jaren '80. De luchtverdediging van West-Europa in de —, door D. Starink.....	293
Jeruzalems veiligheidsconceptie. Zuid-Libanon, Israëls „Noord-Bank”? — nader beschouwd, door drs. W. B. S. de Vries.....	364
John Reed. Lenin en —, Ho en de Amerikaanse media. Een rood sprookje en het Witte Huis, door J. R. Evenhuis.....	123

K

Keizer Napoleon I. De veldtocht naar Rusland in 1812 onder —, door G. A. Geerts.....	52
Kerntaken. Tussen — en kruisvluchtwapens bestaat een hemelsbreed verschil, door G. J. van de Griendt.....	491
Kernwapens. Afschrikking, — en de vredesbeweging, door P. H. de Vries.....	28
KLu. Geautomatiseerde bestuurlijke informatievoorziening in de —, door P. J. Arts.....	316
KLu. Het personeelsaspect bij reorganisaties in de —, door A. P. A. de Jong.....	305
KLu-operaties. Automatisering ten behoeve van —, door H. T. W. Dekkers en J. van Loenen.....	452
Koninklijke landmacht. De inkoopfunctie bij de —, door J. Snijder.....	263
Koninklijke landmacht. De inkoopfunctie bij de —, door L. J. J. Dorrestijn (MA).....	479
Koninklijke landmacht. De inkoopfunctie bij de —, door W. J. Heringa (MA).....	528
Koninklijke landmacht. De inkoopfunctie bij de —, door J. Snijder (AMA).....	481, 533
Koninklijke luchtmacht. De Meteorologische dienst van de —, door J. ten Voorde.....	414
Koninklijke luchtmacht. De organisatiefunctie binnen de —, door D. B. Salverda.....	321
Kruisvluchtwapens. Tussen kerntaken en — bestaat een hemelsbreed verschil, door G. J. van de Griendt.....	491

Kruisvluchtwapens en hun technologie (V).....	482
---	-----

L

LA-1 „Brik”. Zeventig jaren na de — (Ed).....	292
Landmacht. De inkoopfunctie bij de Koninklijke —, door J. Snijder.....	263
Landmacht. De inkoopfunctie bij de Koninklijke —, door L. J. J. Dorrestijn (MA).....	479
Landmacht. De inkoopfunctie bij de Koninklijke —, door W. J. Heringa (MA).....	528
Landmacht. De inkoopfunctie bij de Koninklijke —, door J. Snijder (AMA).....	481, 533
Legerkorps. Het binationale —, door G. H. Bischoff (MA).....	526
Legerkorps. Het binationale —, door J. van der Velde (AMA).....	532
Legpenning. Militaire Spectator — (1983).....	392
Lenin en John Reed, Ho en de Amerikaanse media. Een rood sprookje en het Witte Huis, door J. R. Evenhuis.....	123
Lessen. V/STOL-vliegtuigen in de Zuidatlantische oceaan: gebruik en — (V).....	430
Libanon. Zuid—, Israëls „Noord-Bank”? Jeruzalems veiligheidsconceptie nader beschouwd, door drs. W. B. S. de Vries.....	364
Libanon. Zuid—, Israëls „Noord-Bank”? door A. Neut (MA).....	529
Libanon. Zuid—, Israëls „Noord-Bank”? door drs. W. B. S. de Vries (AMA).....	534
Libanon. Zuid—, Israëls „Noord-Bank”? (nachschrift), door W. Walthuis.....	535
Luchtmacht. De Meteorologische dienst van de Koninklijke —, door J. ten Voorde.....	414
Luchtmacht. De organisatiefunctie binnen de Koninklijke —, door D. B. Salverda.....	321
Luchtmacht, waarheen gaat uw vlucht? Over de toekomst van ons luchtwapen, door M. W. A. Weers.....	334

Luchtmachtnummer

Ten geleide, door C. Baas.....	291
Zeventig jaren na de LA-1 „Brik” (Ed).....	292
De luchtverdediging van West-Europa in de jaren '80, door D. Starink.....	293
De F-16-aanschaffingen, door ir. A. Hidma.....	300
Het personeelsaspect bij reorganisaties in de KLu, door A. P. A. de Jong.....	305
Geautomatiseerde bestuurlijke informatieverzorging in de KLu, door P. J. Arts.....	316
De organisatiefunctie binnen de Koninklijke luchtmacht, door D. B. Salverda.....	321
Integrated combat training, door C. M. Keijzer en A. P. Okkerman.....	325
Doelmatigheid, door drs. ing. I. A. M. Meertens.....	330
Luchtmacht, waarheen gaat uw vlucht? Over de toekomst van ons luchtwapen, door M. W. A. Weers.....	334

Lucht oorlog. Wat leerden de Russen van de — boven Vietnam? (V).....	386
--	-----

Luchtverdediging van West-Europa in de jaren '80. De —, door D. Starink.....	293
Luchtwapen. Luchtmacht, waarheen gaat uw vlucht? Over de toekomst van ons —, door M. W. A. Weers	334

M

Management. Project—, door mr. W. H. Zoomers	541
Media. Lenin en John Reed, Ho en de Amerikaanse —. Een rood sprookje en het Witte Huis, door J. R. Evenhuis.....	123
Meningen van anderen... 42, 231, 279, 383, 479,	526
Meningen van anderen. Antwoord op —.....	235,
284, 384, 481,	531
Meteorologische Dienst van de Koninklijke luchtmacht. De —, door J. ten Voorde.....	414
Middelen. Doel en — (Ed).....	343
Militaire Spectator legpenning (1983)	392
Militaire strafrechtspraak. Nieuwe —, door mr. J. O. de Lange.....	352
Militairen. Moet men slapende — wakker maken? Over slaaptkort in het moderne gevecht, door drs. N. F. J. Diks.....	33
Militairen. Moet men slapende — wakker maken? door J. Vandersmissen (MA).....	233
Militairen. Moet men slapende — wakker maken? door drs. N. F. J. Diks (AMA).....	235
Misleiding. Gebruik van verrassing en — door de Russen (V).....	44
Moderne gevecht. Moet men slapende militairen wakker maken? Over slaaptkort in het —, door drs. N. F. J. Diks	33
Modernisering van de Amerikaanse strategische strijdkrachten (V).....	91
Moet men slapende militairen wakker maken? Over slaaptkort in het moderne gevecht, door drs. N. F. J. Diks	33
Moet men slapende militairen wakker maken? door J. Vandersmissen (MA)	233
Moet men slapende militairen wakker maken? door drs. N. F. J. Diks (AMA)	235
Montes. Parturiunt —... (Ed).....	95
Muzikanten. Soeworoviëten, Nachimoviëten en — in de Sovjet-Unie, door C. Ros	274

N

Nachimoviëten. Soeworoviëten, — en muzikanten in de Sovjet-Unie, door C. Ros.....	274
Napoleon I. De veldtocht naar Rusland in 1812 onder keizer —, door G. A. Geerts.....	52
Naschrift (bij discussie: Sociale verdediging: een dagdroom), door W. Walthuis	286
Naschrift (bij discussie: Zuid-Libanon, Israël's „Noord-Bank“?), door W. Walthuis.....	535
NAVO. Taakverdeling binnen de —, door G. H.	

Bischof (MA)	526
NAVO. Taakverdeling binnen de —, door J. Vandersmissen (AMA)	531
Neutrale staat. Afschrikking door een —? (Ed)	3
Niet volledig inzetbaar... (Ed).....	435
Nieuwe militaire strafrechtspraak, door mr. J. O. de Lange	352
Noord-Bank. Zuid-Libanon, Israël's „—“? Jeruzalems veiligheidsconceptie nader beschouwd, door drs. W. B. S. de Vries.....	364
Noord-Bank. Zuid-Libanon, Israël's „—“? door A. Neut (MA).....	529
Noord-Bank. Zuid-Libanon, Israël's „—“? door drs. W. B. S. de Vries (AMA).....	534
Noord-Bank. Zuid-Libanon, Israël's „—“? (naschrift), door W. Walthuis.....	535
Northern Army Group. Interoperability in —, door L. J. H. A. van Aarnhem.....	407

O

Oceaan. V/STOL-vliegtuigen in de Zuidatlantische —: gebruik en lessen (V).....	430
Officiële mededelingen van de Koninklijke landmacht en de Koninklijke luchtmacht..... 2, 48, 94, 136, 190, 242, 290, 342, 390, 434, 488,	538
Offizier. Zum Bild des —s, von dr. M. Wörner.....	558
Om de erfenis van Wilhelm Tell (Ed).....	49
Om de strategische verbindinglijnen (Ed).....	539
Onschendbare grenzen: begrensd vertrouwen (Ed).....	489
Ontwikkeling. Organisatie—. Een panacee voor problemen rond OTAS-wijzigingen? door drs. J. G. P. Rous	80
Ontwikkeling. Organisatie—. Een panacee voor problemen rond OTAS-wijzigingen? door P. Huysman (MA)	234
Ontwikkeling. Organisatie—. Een panacee voor problemen rond OTAS-wijzigingen? door drs. J. G. P. Rous (AMA).....	235
Onvereffenbaar saldotekort? (Ed)	391
Oorlog. Japanse parachutisten, Samoerai van de Tweede Wereld—, door J. J. Nortier	511
Oorlog. Wat leerden de Russen van de lucht— boven Vietnam? (V).....	386
Oostenrijkse defensiesysteem. Het — (V).....	536
Operaties. Automatisering ten behoeve van KLU—, door H. T. W. Dekkers en J. van Loenen.....	452
Opinies. De wereldvrede en het zondenregister van engelachtige publieke —, door J. R. Evenhuis.....	470
Opmars naar Rotterdam, door E. H. Brongers (MA).....	383, 480
Opmars naar Rotterdam, door W. Walthuis (AMA)	384, 482
Orde- en rustverstoring in het Djambische, februari 1942, door J. J. Nortier.....	565
Organisatiefunctie binnen de Koninklijke lucht-	

macht. De —, door D. B. Salverda.....	321
Organisatieontwikkeling. Een panacee voor problemen rond OTAS-wijzigingen? door drs. J. G. P. Rous.....	80
Organisatieontwikkeling. Een panacee voor problemen rond OTAS-wijzigingen? door P. Huysman (MA).....	234
Organisatieontwikkeling. Een panacee voor problemen rond OTAS-wijzigingen? door drs. J. G. P. Rous (AMA).....	235
OTAS-wijzigingen. Organisatieontwikkeling. Een panacee voor problemen rond —? door drs. J. G. P. Rous.....	80
OTAS-wijzigingen. Organisatieontwikkeling. Een panacee voor problemen rond —? door P. Huysman (MA).....	234
OTAS-wijzigingen. Organisatieontwikkeling. Een panacee voor problemen rond —? door drs. J. G. P. Rous (AMA).....	235
Over slaapttekort in het moderne gevecht. Moet men slapende militairen wakker maken? —, door drs. N. F. J. Diks.....	33
Over de toekomst van ons luchtwapen. Luchtmacht, waarheen gaat uw vlucht? —, door M. W. A. Weers.....	334

P

Panacee voor problemen rond OTAS-wijzigingen. Organisatieontwikkeling. Een —? door drs. J. G. P. Rous.....	80
Panacee voor problemen rond OTAS-wijzigingen. Organisatieontwikkeling. Een —? door P. Huysman (MA).....	234
Panacee voor problemen rond OTAS-wijzigingen. Organisatieontwikkeling. Een —? door drs. J. G. P. Rous (AMA).....	235
Parachutisten. Japanse —, Samoerai van de Tweede Wereldoorlog, door J. J. Nortier.....	511
Parturiunt montes... (Ed).....	95
Penning. Militaire Spectator leg— (1983).....	392
Personeelsaspect bij reorganisaties in de KLu. Het —, door A. P. A. de Jong.....	305
Pragmatisch samenspel in Spanje, door H. Toorenvliet.....	460
Problemen rond OTAS-wijzigingen. Organisatieontwikkeling. Een panacee voor —? door drs. J. G. P. Rous.....	80
Problemen rond OTAS-wijzigingen. Organisatieontwikkeling. Een panacee voor —? door P. Huysman (MA).....	234
Problemen rond OTAS-wijzigingen. Organisatieontwikkeling. Een panacee voor —? door drs. J. G. P. Rous (AMA).....	235
Projectmanagement, door mr. W. H. Zoomers.....	541
Publieke opinies. De wereldvrede en het zondenregister van engelachtige —, door J. R. Even-	

huis.....	470
-----------	-----

Q

Quo vadis Brigade geneeskundige compagnie? door J. H. A. Mohr.....	437
--	-----

R

Rechtspraak. Nieuwe militaire straf—, door mr. J. O. de Lange.....	352
Reed. Lenin en John —, Ho en de Amerikaanse media. Een rood sprookje en het Witte Huis, door J. R. Evenhuis.....	123
Reorganisaties. Het personeelsaspect bij — in de KLu, door A. P. A. de Jong.....	305
Rood sprookje. Lenin en John Reed, Ho en de Amerikaanse media. Een — en het Witte Huis, door J. R. Evenhuis.....	123
Rotterdam. Opmars naar —, door E. H. Brongers (MA).....	383, 480
Rotterdam. Opmars naar —, door W. Walthuis (AMA).....	384, 482
Rusland. De veldtocht naar — in 1812 onder keizer Napoleon I, door G. A. Geerts.....	52
Russen. Gebruik van verrassing en misleiding door de — (V).....	44
Russen. Wat leerden de — van de luchtoorlog boven Vietnam? (V).....	386
Russische bewapening. De supermacht in de supermarkt. — met Amerikaanse „high technology” en het onophoudelijke thema van tsaar Peter in Zaandam, door J. R. Evenhuis.....	549
Rustverstoring. Orde- en — in het Djambische, februari 1942, door J. J. Nortier.....	565
Rijdende Artillerie. De geschiedenis van de —, door J. W. van den Hoek.....	245
Rijders. Honderdnegentig jaar Gele — (Ed).....	243

S

Saldotekort. Onvereffenbaar —? (Ed).....	391
Samenspel in Spanje. Pragmatisch —, door H. Toorenvliet.....	460
Samoerai. Japanse parachutisten, — van de Tweede Wereldoorlog, door J. J. Nortier.....	511
Slaapttekort. Moet men slapende militairen wakker maken? Over — in het moderne gevecht, door drs. N. F. J. Diks.....	33
Slapende militairen. Moet men — wakker maken? Over slaapttekort in het moderne gevecht, door drs. N. F. J. Diks.....	33
Slapende militairen. Moet men — wakker maken? door J. Vandersmissen (MA).....	233
Slapende militairen. Moet men — wakker maken? door drs. N. F. J. Diks (AMA).....	235

Sociale verdediging: een dagdroom, door R. Kreutzer	63	Technologie. Kruisvluchtwapens en hun — (V)	482
Sociale verdediging: een dagdroom, door dr. A. A. Klumper (MA)	279	Technology. De supermacht in de supermarkt. Russische bewapening met Amerikaanse „high —” en het onophoudelijke thema van tsaar Peter in Zaandam, door J. R. Evenhuis ...	549
Sociale verdediging: een dagdroom, door dr. F. Snapper (MA)	281	Tekort. Onvereffenbaar saldo—? (Ed)	391
Sociale verdediging: een dagdroom, door prof. dr. J. Niezing (MA)	283	Tell. Om de erfenis van Wilhelm — (Ed)	49
Sociale verdediging: een dagdroom, door drs. R. Kreutzer (AMA)	284	Ten geleide, door C. Baas (Luchtmachtnummer)	291
Sociale verdediging: een dagdroom (naschrift), door W. Walthuis	286	Tocht van een Indiaas bataljon door Borneo. De barre —, door J. J. Nortier	68
Soeworoviëten, Nachimoviëten en muzikanten in de Sovjet-Unie, door C. Ros	274	Toekomst van ons luchtwapen. Luchtmacht, waarheen gaat uw vlucht? Over de —, door M. W. A. Weers	334
Soviet Army. Inside the —, door M. W. A. Weers (MA)	530	Traditie! door L. Verhoeff	203
Sovjet-Unie. Soeworoviëten, Nachimoviëten en muzikanten in de —, door C. Ros	274	Training. Integrated combat —, door C. M. Keijzer en A. P. Okkerman	325
Sovjet-Unie en de Vredesbeweging. De —, door drs. J. A. E. Vermaat	101	Transitie. De United States Army in —, door J. Pelt	172
Spanje. Pragmatisch samenspel in —, door H. Toorenvliet	460	Tsaar Peter in Zaandam. De supermacht in de supermarkt. Russische bewapening met Amerikaanse „high technology” en het onophoudelijke thema van —, door J. R. Evenhuis	549
Spectator. Militaire — legpenning (1983)	392	Tussen kerntaken en kruisvluchtwapens bestaat een hemelsbreed verschil, door G. J. van de Griendt	491
Sprookje. Lenin en John Reed, Ho en de Amerikaanse media. Een rood — en het Witte Huis, door J. R. Evenhuis	123	Tweede Wereldoorlog. Japanse parachutisten, Samoeraï van de —, door J. J. Nortier	511
Staat. Afschrikking door een neutrale —? (Ed)	3	Twintig jaar Westelijk veiligheidsbeleid. Beschouwingen, analyses en evaluaties, door drs. D. J. Bloem	506
Strafrechtspraak. Nieuwe militaire —, door mr. J. O. de Lange	352		
Strategische strijdkrachten. Modernisering van de Amerikaanse — (V)	91		
Strategische verbindinglijnen. Om de — (Ed)	539		
Strike deep. Airland Battle. „—”, door P. A. Fernig	445		
Strijdkrachten. Modernisering van de Amerikaanse strategische — (V)	91		
Studie Centrum. Defensie — 1951-1982, door J. Voskuil	139		
Supermacht in de supermarkt. De —. Russische bewapening met Amerikaanse „high technology” en het onophoudelijke thema van tsaar Peter in Zaandam, door J. R. Evenhuis	549		
Supermarkt. De supermacht in de —. Russische bewapening met Amerikaanse „high technology” en het onophoudelijke thema van tsaar Peter in Zaandam, door J. R. Evenhuis	549		
Systemen. Inzet van wapen— vurende met directe richting in de voorste rand weerstandsgebied, door D. P. van Koesveld (MA)	42		
		U	
		United States Army in transitie. De —, door J. Pelt	172
		V	
		Vakpers	44, 91, 386, 430, 482, 536
		Val. De Citadel van Antwerpen. Verdediging en — in december 1832, door H. Amersfoort	6
		Veiligheidsbeleid. Twintig jaar Westelijk —. Beschouwingen, analyses en evaluaties, door drs. D. J. Bloem	506
		Veiligheidsconceptie. Zuid-Libanon, Israël's „Noord-Bank”? Jeruzalems — nader beschouwd, door drs. W. B. S. de Vries	364
		Veldtocht naar Rusland in 1812 onder keizer Napoleon I. De —, door G. A. Geerts	52
		Verbindinglijnen. Om de strategische — (Ed)	539
		Verdediging. De Citadel van Antwerpen. — en val in december 1832, door H. Amersfoort	6
		Verdediging. De lucht— van West-Europa in de jaren '80, door D. Starink	293
		Verdediging. Sociale —: een dagdroom, door R. Kreutzer	63
		Verdediging. Sociale —: een dagdroom, door dr.	
T			
Taakverdeling binnen de NAVO, door G. H. Bischoff (MA)	526		
Taakverdeling binnen de NAVO, door J. Vandersmissen (AMA)	531		
Tactische commandant en zijn voorschriften. De —, door P. Huysman	345		

A. A. Klumper (MA).....	279
Verdediging. Sociale —: een dagdroom, door dr. F. Snapper (MA).....	281
Verdediging. Sociale —: een dagdroom, door prof. dr. J. Niezing (MA).....	283
Verdediging. Sociale —: een dagdroom, door R. Kreutzer (AMA).....	284
Verdediging. Sociale —: een dagdroom (na-schrift), door W. Walthuis.....	286
Verlies van Ambon in februari 1942. Het —, door J. J. Nortier.....	147, 213
Verovering van het fort Eben-Emael in mei 1940. De —, door H. A. Baaij en J. Ch. Breukelaar	495
Verrassing. Gebruik van — en misleiding door de Russen (V).....	44
Vertrouwen. Onschendbare grenzen: begrensd — (Ed).....	489
Vietnam. Wat leerden de Russen van de lucht-oorlog boven —? (V).....	386
Vliegtuigen. V/STOL— in de Zuidatlantische oceaan: gebruik en lessen (V).....	430
Vlucht. Luchtmacht, waarheen gaat uw —? Over de toekomst van ons luchtwapen, door M. W. A. Weers.....	334
Voorschriften. De tactische commandant en zijn —, door P. Huysman.....	345
Voorste rand weerstandsgebied. Inzet van wapensystemen vurende met directe richting in de —, door D. P. van Koesveld (MA).....	42
Vrede. De wereld— en het zondenregister van engelachtige publieke opinies, door J. R. Evenhuis.....	470
Vredesbeweging. Afschrikking, kernwapens en de —, door P. H. de Vries.....	28
Vredesbeweging. De Sovjet-Unie en de —, door drs. J. A. E. Vermaat.....	101
V/STOL-vliegtuigen in de Zuidatlantische oceaan: gebruik en lessen (V).....	430

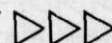
W

Wakker. Moet men slapende militairen — maken? Over slaapttekort in het moderne gevecht, door drs. N. F. J. Diks.....	33
Wakker. Moet men slapende militairen — maken? door J. Vandersmissen (MA).....	233
Wakker. Moet men slapende militairen — maken? door drs. N. F. J. Diks (AMA).....	235
Wapens. Afschrikking, kern— en de vredesbeweging, door P. H. de Vries.....	28

Wapens. Kruisvlucht— en hun technologie (V)	482
Wapens. Tussen kerntaken en kruisvlucht— bestaat een hemelsbreed verschil, door G. J. van de Griendt.....	491
Wapensystemen. Inzet van — vurende met directe richting in de voorste rand weerstandsgebied, door D. P. van Koesveld (MA).....	42
Wat leerden de Russen van de luchtoorlog boven Vietnam? (V).....	386
Weerstandsgebied. Inzet van wapensystemen vurende met directe richting in de voorste rand —, door D. P. van Koesveld (MA).....	42
Wereldoorlog. Japanse parachutisten, Samoerai van de Tweede —, door J. J. Nortier.....	511
Wereldvrede en het zondenregister van engelachtige publieke opinies. De —, door J. R. Evenhuis.....	470
West-Europa. De luchtverdediging van — in de jaren '80, door D. Starink.....	293
Westelijk veiligheidsbeleid. Twintig jaar —. Beschouwingen, analyses en evaluaties, door drs. D. J. Bloem.....	506
Wilhelm Tell. Om de erfenis van — (Ed).....	49
Witte Huis. Lenin en John Reed, Ho en de Amerikaanse media. Een rood sprookje en het —, door J. R. Evenhuis.....	123

Z

Zaandam. De supermacht in de supermarkt. Russische bewapening met Amerikaanse „high technology” en het onophoudelijke thema van tsaar Peter in —, door J. R. Evenhuis.....	549
Zeventig jaren na de LA-1 „Brik” (Ed).....	292
Zondenregister. De wereldvrede en het — van engelachtige publieke opinies, door J. R. Evenhuis.....	470
Zuidatlantische oceaan. V/STOL-vliegtuigen in de —: gebruik en lessen (V).....	430
Zuid-Libanon, Israëls „Noord-Bank”? Jeruzalems veiligheidsconceptie nader beschouwd, door drs. W. B. S. de Vries.....	364
Zuid-Libanon, Israëls „Noord-Bank”? door A. Neut (MA).....	529
Zuid-Libanon, Israëls „Noord-Bank”? door drs. W. B. S. de Vries (AMA).....	534
Zuid-Libanon, Israëls „Noord-Bank”? (na-schrift), door W. Walthuis.....	535
Zum Bild des Offiziers, von dr. M. Wörner.....	558

AUTEURSREGISTER

A

- Aarnhem, L. J. H. A. van. Interoperability in Northern Army Group 407
 Amersfoort, H. De Citadel van Antwerpen. Verdediging en val in december 1832 6
 Arts, P. J. Geautomatiseerde bestuurlijke informatievoorziening in de KLu 316

B

- Baas, C. Ten geleide (Luchtmachtnummer) 291
 Baaij, H.A., en J. Ch. Breukelaar. De verovering van het fort Eben-Emael in mei 1940 495
 Bischof, G. H. Het binationale legerkorps (MA) 526
 —. Taakverdeling binnen de NAVO (MA) 526
 Bloem, drs. D. J. De afschrikking van de irrationaliteit 19
 —. De illusie van de détente 393
 —. Twintig jaar Westelijk veiligheidsbeleid. Beschouwingen, analyses en evaluaties 506
 Bonebakker, prof. ir. J. W. Beschouwingen over geschiedschrijving 131
 Brongers, E. H. Opmars naar Rotterdam (MA) 383, 480

D

- Dekkers, H. T. W., en J. van Loenen. Automatisering ten behoeve van KLu-operaties 452
 Diks, drs. N. F. J. Moet men slapende militairen wakker maken? Over slaapttekort in het moderne gevecht 33
 —. Moet men slapende militairen wakker maken? (AMA) 235
 Dorrestijn, L. J. J. De inkoopfunctie bij de Koninklijke landmacht (MA) 479

E

- Evenhuis, J. R. Lenin en John Reed, Ho en de Amerikaanse media. Een rood sprookje en het Witte Huis 123
 —. De supermacht in de supermarkt. Russische bewapening met Amerikaanse „high technology” en het onophoudelijke thema van tsaar Peter in Zaandam 549
 —. De wereldvrede en het zondenregister van engelachtige publieke opinies 470

F

- Fernig, P. A. Airland Battle. „Strike deep” 445

- . Command, Control, Communications and Intelligence (C3I) (AMA) 235

G

- Geerts, G. A. De veldtocht naar Rusland in 1812 onder keizer Napoleon I 52
 Griendt, G. J. van de. Tussen kerntaken en kruisvluchtwapens bestaat een hemelsbreed verschil 491

H

- Heringa, W. J. De inkoopfunctie bij de Koninklijke landmacht (MA) 528
 Hidma, ir. A. De F-16-aanschaffingen 300
 Hoek, J. W. van den. De geschiedenis van de Rijdende Artillerie 245
 Huysman, P. Organisatieontwikkeling. Een panacee voor problemen rond OTAS-wijzigingen? (MA) 234
 —. De tactische commandant en zijn voorschriften 345

J

- Jong, A. P. A. de. Het personeelsaspect bij reorganisaties in de KLu 305

K

- Keijzer, C. M., en A. P. Okkerman. Integrated combat training 325
 Klumper, dr. A. A. Sociale verdediging: een dagdroom (MA) 279
 Koesveld, D. P. van. Inzet van wapensystemen vurende met directe richting in de voorste rand weerstandsgebied (MA) 42
 Kreutzer, drs. R. Sociale verdediging: een dagdroom 63
 —. Sociale verdediging: een dagdroom (AMA) 284

L

- Lange, mr. J. O. de. Nieuwe militaire strafrechtpraak 352

M

- Meertens, drs. ing. I. A. M. Doelmatigheid 330
 Mohr, J. H. A. Quo vadis Brigade geneeskundige

compagnie?	437	pa in de jaren '80.....	293
N			
Neut, A. Zuid-Libanon, Israël's „Noord-Bank“? (MA).....	529	Toorenvliet, H. Dertien eeuwen Bulgarije (681-1981)	371, 419
Niezing, prof. dr. J. Sociale verdediging: een dagdroom (MA).....	283	— De erfenamen van een dichter: Batista en Castro.....	115
Nortier, J. J. De barre tocht van een Indiaas bataljon door Borneo.....	68	— Pragmatisch samenspel in Spanje.....	460
— Japanse parachutisten, Samoerai van de Tweede Wereldoorlog.....	511	V	
— Orde- en rustverstoring in het Djambische, februari 1942.....	565	Vandersmissen, J. Moet men slapende militairen wakker maken? (MA).....	233
— Het verlies van Ambon in februari 1942	147, 213	— Taakverdeling binnen de NAVO (AMA).....	531
P			
Pelt, J. Command, Control, Communications and Intelligence (C3I) (MA).....	231	Velde, J. van der. Het binationale legerkorps (AMA).....	532
— De United States Army in transit.....	172	Verhoeff, L. Traditie!.....	203
R			
Ros, C. Soeworoviëten, Nachimoviëten en muzikanten in de Sovjet-Unie.....	274	Vermaat, drs. J. A. E. De Sovjet-Unie en de Vredesbeweging.....	101
Rous, drs. J. G. P. Organisatieontwikkeling. Een panacee voor problemen rond OTAS-wijzigingen?.....	80	Voorde, J. ten. De Meteorologische dienst van de Koninklijke luchtmacht.....	414
— Organisatieontwikkeling. Een panacee voor problemen rond OTAS-wijzigingen? (AMA)	235	Voskuil, J. Crisis en crisisbeheersing	194
S			
Salverda, D. B. De organisatiefunctie binnen de Koninklijke luchtmacht.....	321	— Defensie Studie Centrum 1951-1982.....	139
Snapper, dr. F. Sociale verdediging: een dagdroom (MA).....	281	Vries, P. H. de. Afschrikking, kernwapens en de vredesbeweging.....	28
Snijder, J. De inkoopfunctie bij de Koninklijke landmacht.....	263	Vries, drs. W. B. S. de. Zuid-Libanon, Israël's „Noord-Bank“? Jeruzalems veiligheidsconceptie nader beschouwd.....	364
— De inkoopfunctie bij de Koninklijke landmacht (AMA).....	481, 533	— Zuid-Libanon, Israël's „Noord-Bank“? (AMA).....	534
Starink, D. De luchtverdediging van West-Euro-		W	
		Walthuis, W. Opmars naar Rotterdam (MA).....	384, 482
		— Sociale verdediging: een dagdroom (Naschrift).....	286
		— Zuid-Libanon, Israël's „Noord-Bank“? (naschrift).....	535
		Weers, M. W. A. Inside the Soviet Army (MA).....	530
		— Luchtmacht, waarheen gaat uw vlucht? Over de toekomst van ons luchtwapen	334
		Wörner, dr. M. Zum Bild des Offiziers	558
		Z	
		Zoomers, mr. W. H. Projectmanagement	541

RECENSIEREGISTER

Beroep: militair; de militaire professie in internationaal perspectief, onder red. v. J. A. van der Meulen	580	Militaire Willemsorde sedert 1940. De —, samengest. door P. G. H. Maalderink	133
Brieven uit Sumatra 1928-1949, door J. J. van de Velde	236	Mijn getto. Warschau-Majdanek-Flossenburg, door J. Eisner	134
Contra de swastika, door Ch. L. J. F. Douw van der Krap	88	Nato-Strategie in der Krise? door K.-P. Stratmann	90
Groninger Vrijwillige Flankeurs en de Belgische Opstand 1830-1831. De —, door E. H. Kossmann e.a.	188	Opmars naar Rotterdam, dl 2 - Van Maas tot Moerdijk, door E. J. Brongers	237
Inside the Soviet Army, door V. Suvorov	430, 530	Roulez tambours, politisch-militairische Aspekte des Neuenburger Konflikts zwischen Preussen und der Schweiz 1856/57, door R. Beck....	338
Korps Commandotroepen 1942-1982, door P. G. H. Maalderink, C. M. Schulten en B. J. Kaspe- rink-Taekema	287	Te beginnen bij Nederland, opstellen over oorlog en vrede, door E. H. van der Beugel e.a.	577

